

Irányelv javaslat az üzleti titok/know-how védelméről

Faludi Gábor

MIE konferencia, 2014. május 8.

Az üzleti titok/know-how

- „The most intangible among intangible assets”.
- A legillékonyabb szellemi vagyontárgy.
- Az oltalmi tárgy nem homogén: adat/tény-től szakirodalmi műben rögzített üzleti koncepcióig, szabadalmazott megoldás kivitelezéséig.
- Nincs semmilyen formalitási követelmény (rögzítés, nyilvántartás)
- „tankönyvi” fogalma se könnyen meghatározható: minden, gazdasági tevékenységhez kapcsolódó vagyoni értékű információ.
- szinte minden gazdasági vonatkozású tevékenységgel vele jár

Nemzetközi jogegységesítés

- PUE 10. bis Cikk
- (2) A tisztességtelen verseny tényállását megvalósítja az ipar vagy kereskedelem tisztas szokásait sértő minden versenycselekmény.
- (3) bek. – üzleti titkot nem tartalmazza, de: **a felsorolás példálózó, és minimum.** (Guide to the Application of the Paris Convention, BIRPI, reprint 2004, prof. Bodenhausen p. 145.)
- Mo:
- Pl. 1923. évi 5.tc. 15.§ **Az üzleti vagy üzemi titok elárulása vagy jogosulatlan felhasználása**
- 1984. évi IV. tv., 5., 6.§
- 1990. év LXXXVI. tv. 5.§
-

Nemzetközi jogegységesítés- TRIPS

- 39. Cikk (2)- undisclosed information -- trade secrets or know-how – (a magyarázat szerint) a nyilvánosságra nem hozott információ – közös fogalom, de:
- Átültetés szabadsága 1. Cikk (1) 1. A Tagok szabadon állapíthatják meg a jelen Megállapodás saját jogrendszerükbe és gyakorlatukba történő bevezetésének megfelelő módszerét.
- Ezért járható út a magyar is, amely az üzleti titokfogalom alá rendezte a know-how-t.
- EK javaslat alapján (nem USA külön tv. szerint) – finomítva: a védelem módja szabad, + titokőrzési kötelezettség, nincs minimum érték, és nem ipari, hanem üzleti titok.

A hatályos magyar megoldás-Ptk- közös szabályok

- Az üzleti titok a magántitok egyik fajtája (személyiségi jog)
- A know-how (védett ismeret) az üzleti titok egyik fajtája: ténytitok vs. ismeret titok, **nem szellemi alkotás fajta.**
- Relatív titkossággal bíró, gazdasági tevékenységhez kapcsolódó lényeges információ, vagy összeállítás, ha az elvárható titokőrzési kötelezettségnek a titokgazda eleget tesz, + **rögzítés ismeret esetén.**
- **Jogsértés:** a hozzájárulás nélküli megszerzés, közlés, nyilvánosságra hozatal, felhasználás.
- Teljes személyiségi jogi szankciórendszer.

A hatályos magyar megoldás Ptk-eltérések

- **Tény-titok:**
  - abszolút védelem (- kivétel) - **TRIPs+ jog**
  - kivétel: jóhiszemű, visszterhes megszerzés
- **Ismeret- titok (védett ismeret):**
  - csak a jóhiszeműség és tisztesség követelményeibe ütköző magatartások jogsértőek
  - kivételek: független fejlesztés, visszafejtés, jóhiszemű megszerzés

A hatályos magyar megoldás – Tpv.

- **Piaci szereplők között**
- fogalom Ptk szerint
- Egyes tisztességtelen magatartások példálózó felsorolása
- IP jogérvényesítéssel összhangban álló szankciórendszer
- - **adatszolgáltatás csak a Tpv.-ben,**
- Ptk. szerinti gazdagodási igény – jng szerint – kidolgozásra vár ↔ IP gazdagodási igény – nem jng, sajátos jogcím (veszteséges jogsértés esetén is)

Uniós szabályozás indokai

- 2012. 1.tanulmány - összehasonlító jogi
- 2013. 2. tanulmány - közgazdasági szempontok
- 2012. június: konferencia: bármely érdekelt számára
- 2012 november- felmérés a vállalkozások között az üzleti titok használatáról, kockázatairól és a jogi védelemről- 537 válasz,
- 2012. dec.- 2013. márc. nyilvános konzultáció a beavatkozás lehetőségeire és azok hatásaira -386 észrevétel. (Magánszemélyek: teljesen lényegtelen-vállalkozások döntő többsége: lényeges, és szükséges a beavatkozás)

Uniós szabályozás indokai

- EU - határokon átnyúló K+F
- K+F- jelentős mennyiségű technológiai információ- gyakran nem helyezhető a IP védelme alá,
- nem technológiai innováció esetén üzleti információ (vevőkre és a szállítókra, üzleti folyamatok, tervek, a piackutatási adatok).
- **Gazdasági megközelítés:** előállítás+ titokban tartás + tranzakció kstgeinek megtérítése↔közkincs. (Korlátozott) védelem nélkül nem hasznosítanak.
- Összetett, intellektuális termékekben is nevesített IP oltalmat egészít ki.
- Alacsony szintű, vagy egyenetlen védelem az uniós piacon→
- - kisebb az üzleti titkokra épülő innovációtól várt eszközérték és magasabbak a védelem költségei; +
- - magasabb az üzleti titok megosztásának /hasznosításának üzleti kockázata.

Uniós szabályozás indokai

- **Szabályozás egyenetlensége:**
- Szabad TRIPS átültetés alapján
- Eltérő jogágakban, különböző **fogalmak**, (absztrakt, vagy felsorolás)
- Jogsértés **fogalma** is különbözik (pl. tudatállapot),
- **Polgári jogi szankció:** eltiltás, gazdagodási igény, eredeti állapot helyreállítása van, v. nincs
- **Üzleti titok védelme az eljárásban** – egyenetlen (Mo.- kiemelve, mint pozitív példa), + Düsseldorf Procedure!
- **Versenyjog:** a csoportmentességi rendeletek alkalmazása összehangolt (technológia transzfer megállapodások), nélkülözhetetlen eszköz minősítés/erőfölénnyel visszaélés üzleti titok alapján eltérő,
- **Munkajogi jogkövetkezmények** (versenytilalmi megállapodás, és joghatása)- erősen eltérő
- vámjogi jogkövetkezmények – eltérő,
- Büntetőjogi jogkövetkezmények –erősen eltérő.

Uniós szabályozás indokai + döntés

- + indokok:
- **USA** –val lépést tartás
- Felmérés: National Science Foundation és az United States Census Bureau a szellemi tulajdonjog fontosságáról az USA-ban letelepedett vállalkozások számára.
- Jelentés: "Business Use of Intellectual Property Protection Documented in NSF Survey", National Center for Science and Engineering Statistics, Infobrief, February 2012.
<http://www.nsf.gov/statistics/infbrief/nsf12307/nsf12307.pdf>

Az üzleti titok és a védjegy oltalma fontosságban megelőzi a szerzői jogot és az iparjogvédelmet (ágazatonként különböző mértékben).

Állítólagos **OECD** felmérés - több technológiaátadás zajlik üzleti titok /know-how hasznosítási szerződés formájában, mint a hagyományos oltalmi formák licenciája útján.

-

Döntés a szabályozás tárgyáról

- Az üzleti titokkal való visszaélés esetén - polgári jogi jogorvoslati lehetőségek
- Üzleti titokmegőrzés a jogi eljárásokban közelítése.

Brüsszel, 2013.11.28.
COM(2013) 813 final

2013/0402 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával és felfedésével szembeni védelemtől

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2013) 471 final}
{SWD(2013) 472 final}
{SWD(2013) 493 final}

Az irány javaslat

**COUNCIL OF
THE EUROPEAN UNION**

**Brussels, 1 April 2014
(OR. en)**

8461/14

**Interinstitutional File:
2013/0402 (COD)**

LIMITE

**PI 40
CODEC 987**

NOTE

From:	General Secretariat of the Council
On:	10 April 2014
To:	Delegations

No. prev. doc.:	7039/1/14 REV 1 PI 25 CODEC 590
No. Con doc.:	17392/13 PI 178 CODEC 2842 ADD1-3

Subject:	Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure
	- Presidency compromise proposal

Az irányelv-javaslat

- Tagállamok szigorúbb védelmet is előírhatnak, ha a kivételekre, és a jogorvoslatra vonatkozó szabályoknak érvényt szereznek.- **Tény- titok abszolút védelme megtartható!**
- Az irányelv az üzleti titok jogszerűtlen megszerzése, hasznosítás és feltárása ellen véd.

Az irányelv- javaslat (1. Cikk)

- A védelem tárgya: szerencsére nem a felsorolást tartalmazó megoldás mellett döntöttek, helyett általános, TRIPs és magyar jog konform fogalom:
- „üzleti titok”: az alábbi követelmények mindegyikének megfelelő információ:
  - a) titkos abban az értelemben, hogy mint egységes egész vagy elemei bármely megjelenése és összeállítása általánosan nem ismert, vagy bármikor hozzáférhető a rendes körülmények között ilyen jellegű információval foglalkozó körökben dolgozó személyek számára;
  - b) titkossága folytán **tényleges, vagy jövőbeli** üzleti értékkel rendelkezik;
  - c) titokban tartása érdekében az információk feletti ellenőrzés gyakorlására feljogosított személy a körülmények figyelembevételével elvárható lépéseket megtette.

Az irányelv- javaslat (2. cikk)

- Az „üzleti titok jogosultja”: az üzleti titok feletti ellenőrzés gyakorlására feljogosított természetes vagy jogi személy.
- **Ptk-ra ki fog hatni. Most személyiségi jog, amely csak személyesen gyakorolható.**
- **Az eredeti jogosult személye levezethető a Ptk-ból és az Mt-ből, de a képviselet útján történő joggyakorlásról rendelkezni kell majd.**

Az irányelv- javaslat (2. Cikk)

- „**jogsértő**”: az üzleti titkot jogosulatlanul megszerző, felhasználó vagy felfedő természetes vagy jogi személy. - **Rendben**
- „**jogsértő termék**”: olyan termék, amelynek kialakítása, minősége, **működése**, előállítási folyamata vagy forgalmazása jelentős mértékben a jogosulatlanul megszerzett, felhasznált vagy feltárt üzleti titokra épül.
- A fogalomra a szankciók alkalmazása szempontjából van szükség. (A termék nemcsak az üzleti titkot testesíti meg, mégis alkalmazható rá az eltiltás, és a lefoglalás is.)
- **Jogsértő Szolgáltatás kérdése**
- **Észrevétel**
- Tanács- nem szükséges, mert az eltiltás képes leállítani az üzleti titok jogosulatlan hasznosításával nyújtott szolgáltatást. Az eltiltásra vonatkozó preambulum-bekezdések kiegészültek.

Az irányelv-javaslat (3. Cikk)

- Tilos magatartások
- A Tanács rendkívül sokat javított a szövegen.
- Két konj. feltétel: hozzájárulás hiánya + tisztességtelenség.
  - Jogellenes megszerzés,
  - Jogellenes hasznosítás/használat
    - aki jogellenesen szerezte,
    - aki jogszerűen szerezte, de megszegi a titoktartási kötelezettséget.
  - Rosszhiszemű harmadik személyek bármely idevágó magatartása (megszerzés, hasznosítás, feltárás) – amíg jóhiszemű, sem vele, sem az így előállított termékkel/szolgáltatással szemben sem lehet fellépni – **licencia díj?** Rosszhiszeműség – a titokminőségről való értesítéstől kezdve. **Összhangban a magyar joggal.**

Az irányelv-javaslat –kivételek (4. Cikk)

- Fogalmi kivétel + az igényt el kell utasítani→ „kvázi szabad felhasználás”
- Fogalmi kivétel:
- független fejlesztés
- visszafejtés, (kivéve, ha jogszerűen tiltja szerződés- de: szoftver, és erőfőlénnyel visszaélés),
- uniós/tagállami jogszabály megengedi (pl. közpénzfelhasználás, és más transzparencia szabályok- pl. munkavállalók érdekképviselése, de: titoktartás előírható),
probléma: tény- és ismeret titok különbsége.
- **MPI Szabadalmi nyilatkozat** 9.1. szabadalmi kényszerengedély kiterjedhet a kapcsolódó know- how hasznosítására is.
(http://www.ip.mpg.de/files/pdf2/Patent_Declaration1.pdf)

Az irányelv-javaslat –kivételek (4. Cikk)

- „Szabad felhasználás”
- - a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságának jogszerű érvényesítése; **probléma: tény- ismeret-titok.**
- b) a felperes mulasztásának, jogsértésének vagy jogsértésének feltárása céljából, feltéve, hogy az üzleti titok állítólagos megszerzése, felhasználása vagy felfedése szükségszerű volt az említett feltáráshoz és az alperes közérdekből cselekedett;
- - **összhangban a magyar bírói gyakorlattal (kép-hfe jogsértés megengedett az igazság kiderítése céljából, BDT2014. 3076. I. „közvetlenül fenyegető vagy már bekövetkezett jogsértés bizonyítása érdekében közérdekből vagy jogos magánérdekből, feltéve, hogy a hangfelvétel készítése vagy felhasználása a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet”**. Ld még: BDT2011. 2442., BDT2009. 2126.

Az irányelv-javaslat –kivételek (4. Cikk)

- - az üzleti titkot a munkavállalók fedték fel a reprezentatív funkcióikat jogszerűen gyakorló képviselőik előtt; **képviselő terhére titoktartási kötelezettség írható elő (9. preamb.)**
+felesleges, figyelemmel arra, hogy ez a fogalmi kivétel körébe tartozik.
- - az uniós, vagy tagállami jogban meghatározott jogos érdek védelme céljából. – **felesleges, figyelemmel arra, hogy ez a fogalmi kivétel körébe tartozik.**

Az irányelv-javaslat - jogkövetkezmények

- Nincs mód tárgyalni - nagyjából Jogérvényesítési Irányelv + Düsseldorf Procedure
- eljárásban a hozzáférést lehet korlátozni,
- meg lehet tiltani a megismert információ feltárását,
- Az üzleti titok kihagyható a nyilvánosan hozzáférhető iratokból (pl. ítélet)

•Az ismertetés vége – Köszönöm a figyelmet!